

ΦΕΧΙΜ ΤΑΣΤΕΚΙΝ

πολιτικός αναλυτής,
αρθρογράφος
της εφημερίδας
Ραντικάλ

Σε ποιο σημείο βρίσκεται αυτή τη στιγμή το κουρδικό και γιατί η κυβέρνηση Ερντογάν αναζητά απελπισμένα μια λύση;

Η κυβέρνηση Ερντογάν βρισκόταν κάτω από μεγάλη εσωτερική αλλά και εξωτερική πίεση πριν ξεκινήσει η ειρηνευτική διαδικασία με το PKK. Η εσωτερική πίεση οφειλόταν στο γεγονός ότι ο PKK κατάφερε να δημιουργήσει ζώνες ελέγχου εντός τουρκικού εδάφους, και η εξωτερική πίεση λόγω των εξελίξεων σε Ιράκ και Συρία.

Το PYD, παρακλάδι του PKK στη Συρία, κατάφερε να αποκτήσει την αυτονομία του και να διοικεί τις περιοχές του, γεγονός που αποτελεί μια ακόμη απειλή για την Τουρκία. Το ότι όμως η βόρεια Συρία ελέγχεται από τους Κούρδους, αυτό δεν σημαίνει πως λύνεται και το κουρδικό ζήτημα, και για την Τουρκία αυτή η εξέλιξη περιπλέκει τα πράγματα. Έχοντας αποτύχει να χτίσει μια καλή σχέση με την κυβέρνηση του Ιράκ, η Τουρκία έμαθε να συνδιαλλάσσεται και τελικά κατάφερε να χτίσει μια στρατηγική συμμαχία με την κουρδική κυβέρνηση του βόρειου Ιράκ. Οι σχέσεις με τον Μεσούτ Μπαρζανί συνέβαλαν καθοριστικά στην ιδέα του ειρηνευτικού σχεδίου με το PKK.

Σε ποιο βαθμό ο εμφύλιος στη Συρία επηρεάζει το κουρδικό ζήτημα; Πρόσφατα είδαμε ότι οι Κούρδοι της Συρίας σχεδιάζουν τη διοικητική αυτονόμησή τους. Τι σημαίνει αυτό για την Τουρκία;

Η Τουρκία δεν είναι καθόλου ικανοποιημένη με αυτή την εξέλιξη, και υπάρχει έντονος προβληματισμός. Η Άγκυρα θεωρεί ότι οι πολιτικές και οργανωτικές δομές των Κούρδων στη βόρεια

ΠΟΣΟ ΔΥΣΚΟΛΕΥΕΙ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΙΑ ΠΙΘΑΝΗ ΑΥΤΟΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΥΡΔΩΝ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΕΧΕΙ Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ; Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΝΑΛΥΤΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΤΗΣ ΦΕΧΙΜ ΤΑΣΤΕΚΙΝ, ΜΕ ΒΑΣΙΑ ΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΠΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ ΤΟ ΚΟΥΡΔΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ, ΜΙΛΑ ΣΤΟ Hot Doc ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΤΕΙ ΤΗ ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ.

Συρία είναι τμήμα του PKK. Αν τελικά δημιουργηθεί μια αυτόνομη κουρδική επαρχία στη βόρεια Συρία, η Τουρκία θα έχει μεγάλη δυσκολία να επιλύσει το δικό της κουρδικό. Το ίδιο πρόβλημα περίπου έχει και το Ιράν, αλλά το Ιράν λόγω της δομής του κράτους δεν έχει πρόβλημα να αποκαλεί Κουρδιστάν τη βόρεια επαρχία του. Η δημιουργία ενός Κουρδιστάν στη Συρία θα είναι εφιάλτης για την τουρκική κυβέρνηση, γιατί, πέρα από τους ουσιαστικούς λόγους, ο Ερντογάν θα κατηγορηθεί ότι με τη συμβολή του στη στρατικοποίηση της περιοχής και στην κρίση στη Συρία προκάλεσε τη δημιουργία κουρδικής αυτόνομης περιοχής. Και αυτό στις εκλογές σίγουρα θα μετρήσει. Από την άλλη, αν ο Ερντογάν αναγνωρίσει την κουρδική αυτόνομη περιοχή, ίσως επιταχυνθούν οι εξελίξεις προς μια θετική κατεύθυνση και για το κουρδικό στην Τουρκία. Για να το πετύχει όμως αυτό, θα πρέπει να αντισταθεί στις εθνικιστικές φωνές και να πάρει ρίσκα.

Το εθνικό ζήτημα των Κούρδων στην ευρύτερη περιοχή έμφανίζει μια δυναμική άνευ

προηγουμένου. Βλέπετε πιθανή μια «Κουρδική Άνοιξη»;

Μια Κουρδική Άνοιξη ανάλογη της Αραβικής Άνοιξης αποκλείεται. Οι Κούρδοι είναι ήδη σε επαγρύπνηση, με πολιτική συνείδηση και με συγκεκριμένα αιτήματα. Με λίγα λόγια, η Κουρδική Άνοιξη είναι ήδη παρόντα εδώ και χρόνια, και αυτό που προσπαθούν να κάνουν τώρα οι Κούρδοι είναι να διεκδικήσουν αυτά τα αιτήματα εντός ενός νόμιμου πλαισίου...

Τι θα συμβεί αν ο Ερντογάν αποτύχει στις διαπραγματεύσεις; Τι θα σημάνει αυτό για τον ίδιο και το κόμμα του;

Αν οι διαπραγματεύσεις καταρρεύσουν, αυτό θα είναι καταστροφικό για όλους, όχι μόνο για τον Ερντογάν και το κόμμα του. Οι Κούρδοι ψυχολογικά βρίσκονται στα οριά τους και, αν οι διαπραγματεύσεις δεν προχωρήσουν, θα αναζητήσουν άλλες διεξόδους, και ίσως νέος κύκλος αίματος να ανοίξει στην περιοχή. Για τον λόγο αυτό ο Ερντογάν πρέπει να συνεχίσει στον δρόμο που άνοιξε. HD